

Amerikalı Müslümanların Siyasal Katılımı ve Temsili

Günümüzde yaklaşık 3,5 milyonu bulan nüfuslarıyla Amerikalı Müslümanlar ABD toplumunun ayrılmaz bir parçası hâline gelmiş durumda. *Pew Araştırma Merkezi*'nin yayımladığı bir çalışmaya göre, ülkedeki Müslüman nüfus 2050 yılı itibarıyla 8,1 milyona ulaşacak; böylece Yahudi nüfusu da geçerek ülkedeki en büyük ikinci dinî grup konumuna yükselecek.

Ancak Müslüman nüfus arttıkça, ülkedeki İslamofobik uygulamalar da artıyor. Örneğin bir önceki yönetim döneminde Müslümanlar üzerindeki baskı iyiden iyiye şiddetlendi. Trump birçok kez İslam'ı tehdit olarak tanımlayıp Müslüman nefretini körükledi. Uzun yıllar boyunca hakları için mücadele eden ve artık toplumda belirli bir yer edinen Müslümanlar âdeta hedef tahtasına oturtuldu ve Amerikan toplumu Müslümanlara yönelik ayrımcı politikaların ülkenin ulusal güvenliğini güçlendireceğine inandırıldı. Joe Biden'ın göreve gelmesiyle bu söylemler yumuşamaya başlasa da Müslüman Amerikalılar hâlâ zorbalık, yobazlık ve nefret suçlarına hedef olmaya devam ediyor. Joe Biden göreve geldikten sonra Müslüman ülke vatandaşlarına uygulanan seyahat yasağının kaldırılması, Ramazan ve Kurban bayramlarında ılımlı mesajlar yayınlanması Amerikan Müslümanları için olumlu gelişmeler oldu. Ancak atılan adımlara rağmen ABD'de her geçen yıl bir önceki yıla kıyasla daha fazla nefret suçu işleniyor, Müslümanlar hedef alınıyor, camiler kundaklanıyor. Yine *Pew* tarafından yapılan bir anket, Müslüman Amerikalıların yarısının son yıllarda ülkede Müslüman olmanın, Müslüman kimliğiyle yaşamının zorlaştığını düşündüğünü ortaya koyuyor. Amerika'daki Müslümanlar üzerine araştırmalar yapan ABD Sosyal Politika ve Anlayış Enstitüsü'ne göre, okulda zorbalığa maruz kaldığını bildiren Müslüman çocukların oranı, diğer inanç gruplarından olan çocuklara göre daha fazla.

Öte yandan yabancı karşıtlığını ve İslamofobik dili merkeze alan politikalar, ABD'de yaşayan Müslümanları daha aktif bir siyasi tavır almaya zorladığından politik arenadaki görünürlüklerinin artmasına sebep oluyor. İslamofobik söylemler ve politikardan olumsuz etkilenen Müslümanlar, sorunlarına çözüm için çareyi bilinçli ve güçlü bir siyasi tavır almakta buluyor. Zira kimlikleri üzerinden ayrımcılığa uğramak onları kimliklerine sahip çıkma konusunda daha da bilinçlenmeye sevk ediyor. Yapılan çalışmalar Amerikalı Müslümanların politik arenaya katılımının özellikle 2000'li yıllarla birlikte istikrarlı şekilde arttığını gösteriyor. Müslümanların kendi içlerinde örgütlü bir seçmen davranışı geliştirmesi ve seçmen sayılarının sürekli yükselmesi, Amerikan siyasetindeki etkilerini de güçlendiriyor; dolayısıyla hem güçlü hem de giderek kritikleşen ve önemini artıran bu potansiyel, artık her kesimin dikkatini çekiyor.

Bu sebeple son dönemdeki başkanlık seçimi kampanyalarında taraflar Müslümanların oylarını almak için de çaba sarf ediyor, kampanyalar sırasında bu konu ayrı bir başlık altında değerlendiriliyor.

Ülke genelinde yaklaşık 1 milyon Müslüman seçmen bulunuyor. Bu sayı genel toplamda %1 civarında bir orana tekabül etse de Müslümanlar salıncak eyalet olarak tabir edilen ve seçim sonuçlarında büyük etkiye sahip eyaletlerde (Arizona, Georgia, Michigan, Pensilvanya ve Wisconsin gibi) yoğun olarak yaşadıkları için oyları büyük önem arz ediyor. Öyle ki partiler Müslüman seçmen kitlesini konsolide etmek ve etkilemek amacıyla özel personel dahi istihdam ediyor.

Amerikalı Müslümanların politik alandaki faaliyetlerinin sonuçları ilk olarak 7 Kasım 2018'deki ara seçimlerde kendini gösterdi ve Müslüman kadın adaylar Ilhan Omar ve Rashida Tlaib, Demokrat Parti'den girdikleri seçimlerde Temsilciler Meclisi üyeliği kazandılar. Somalili bir mülteci ailenin çocuğu olarak dünyaya gelen Ilhan Omar, Demokratların güçlü olduğu Minnesota eyaletinin Minneapolis bölgesinden; Filistinli göçmen bir ailenin 14 çocuğunun en büyüğü olan Rashida Tlaib de Michigan eyaletinden meclise girdi. Her iki aday da dönemin ABD Başkanı Trump'ın göçmen karşıtı politikalarıyla ilgili göçmen haklarını öne çıkaran kampanyalar yürüttü.

2018'deki ara seçimlerin ardından 3 Kasım 2020'de düzenlenen başkanlık seçimlerine de Müslüman adaylar damga vurdu. Seçimlerde 1 milyondan fazla Müslüman seçmen oy kullandı. Bu rakam Müslüman seçmenin %84'ünün seçimlere katıldığını gösteriyor. Amerika-İslam İlişkileri Konseyi'nin (CAIR) yayımladığı bir ankete göre, Müslümanların oylarının %69'u Biden'a, %17'si Donald Trump'a gitti. Gerek yerel ve eyalet düzeyinde gerekse ulusal düzeyde seçimlere katılan 110 Müslüman adaydan 64'ü sandıktan zaferle çıktı. Ulusal düzeyde Amerikan Kongresi için yedi eyaletten sekiz aday yarıştı ve Minnesota'dan Ilhan Omar, Michigan'dan Rashida Tlaib ve Indiana'dan Andre Carson, Temsilciler Meclisi'ndeki koltuklarını korumayı başardı. Ayrıca yedi aday da buldukları eyaletlerde yasama

meclislerine girdi (Madinah Wilson Anton Delaware'de, Samba Balde Wisconsin'da, Christopher Benjamin Florida'da, Nafisa Fai Oregon'da, Iman Jodeh Colorado'da, Fady Qaddoura Indiana'da ve Mauree Turner de Oklahoma'da). Altı eyalette yerel belediye başkanlıkları için yarışan 29 Müslüman adaydan 12'si seçimleri kazandı; yine 18 eyalette 20 Müslüman, şehir meclislerine seçildi. Değişik eyaletlerde yerel yargı pozisyonları için düzenlenen seçimlere katılan beş Müslüman adaydan dördü seçimleri kazandı. Bunlar dışında beş eyalette 28 Müslüman adaydan 12'si buldukları bölgelerdeki okul yönetimlerine girmeyi başardı.

Son olarak birkaç ay önce, 2021'in Kasım ayında yapılan yerel seçimlerde de Müslüman adaylar dikkat çekici başarılar elde etti. Michigan eyaletinde iki önemli şehrin belediye başkanlığını ilk defa Müslüman adaylar kazandı. Demokratların adayı Abdullah Hammoud, 100.000 nüfuslu Dearbond'un yeni belediye başkanı oldu. Yine aynı eyaletin Hamtrack şehrinde de Amer Ghalib seçimi kazanarak şehrin ilk Müslüman belediye başkanı oldu. New York'ta ise Bangladeş kökenli Shahana Hanif New York Belediye Meclisi'ne seçilen ilk Müslüman kadın oldu. Ayrıca geçtiğimiz Aralık ayında ABD Dışişleri Bakanlığı bünyesinde İslamofobi ile mücadele amaçlı bir birim kurulmasını öngören tasarı Temsilciler Meclisi'nde onaylandı. Mayıs 2018'den bu yana Temsilciler Meclisi üyesi olan İlhan Omar tarafından önerilen tasarıların onaylanması, Müslümanlar için önemli bir kazanım olarak görülüyor. Omar'ın sunduğu yasa tasarısı, İslamofobi ile mücadele için özel temsilci atanmasını ve ABD Dışişleri Bakanlığı'nın yıllık insan hakları raporlarında devlet destekli Müslüman karşıtı eylemlere yer verilmesini içeriyor.

Tüm bu gelişmeler gösteriyor ki, artık Amerikalı Müslümanlar yerel ve ulusal siyasette büyük başarılar imza atıyorlar. Aktif siyasetteki isimler Müslüman toplumun çıkarlarına en iyi hizmet edecek politikaları savunma veya Müslümanlara zarar verecek uygulamaların önünü kesme noktasında sorumluluk almaya başladılar. Amerikalı Müslümanların söz sahibi olduğu ve söz söylediği konular salt Müslümanları ilgilendiren konular da değil elbette. Bugün artık Amerikalı Müslümanlar; Müslümanlara uygulanan yasaklar, Müslümanların çoğunlukta olduğu ülkelerdeki insani krizler, dinî ayrımcılık, İslamofobi ve dışlayıcı politikalar gibi sorunlarla ilgili çözüm üretilmesini talep etmenin yanında bütün toplumu ilgilendiren eğitim, sağlık ve göç gibi başlıklarda da görüş belirtip çözüm önerilerinde bulunuyorlar. Ayrıca eşitsizlik, beyaz üstünlükçülüğü ve diğer gruplara karşı işlenen nefret suçlarıyla mücadelede de etkin rol alıyorlar. Bunlar dışında ABD hükümetinin Filistin, Doğu Türkistan ve Arakan Müslümanları ile ilgili daha etkili adımlar atması gerektiği de Müslümanlar tarafından dile getiriliyor.

Bugün gelinen noktada Amerikalı Müslümanlar artık bir seçmen kitlesi ve siyasi arenada temsilcilerini sağlayan bir politikacılar topluluğu inşa etmeyi başarmış görünüyor. Müslümanlara ait kuruluşlar tarafından yerel ve ulusal düzeyde yapılan lobicilik faaliyetlerinin ve yoğun çalışmaların neticeleri alınıyor. Hem siyaset hem de sivil toplum alanında Müslümanlar gün geçtikçe etkinliklerini artırıyor. Bununla birlikte 2017'den bu yana seçimlere katılan adayların, kazansalar da kaybetseler de kampanyaları sona erdikten sonra da Müslüman toplumla ilişkilerini sürdürmeleri, Müslümanların yerel düzeyde sorun temelli örgütlenmelere katılımını teşvik ediyor. Özetle Amerika'nın en büyük dinî azınlıklarından biri olan Müslümanların önümüzdeki yıllarda hem siyasi katılımını hem de temsil oranlarını daha da artırmaları bekleniyor. Bu da Amerikan toplumunu ilgilendiren bütün konularda artık Müslüman Amerikalıların da söz sahibi olacağı anlamına geliyor.

Kaynakça

"ABD'de İslamofobiye Karşı Mücadele Girişimi". *VOA-Amerika'nın Sesi*, <https://www.amerikaninsesi.com/a/abd-amerika-i>

"ABD'deki yerel seçimlerde Müslüman adaylar ilklere imza attı". *TRT Haber*, <https://www.trthaber.com/haber/dunya/abdd>

"American Muslims, Including Women, Make History In Elections Across the U.S". *American Muslim Today*, <https://americanmuslimtoday.com/details/558b7ac2-dd45-4dbd-980a-56af4055795b> (15 Ocak 2022).

Chouhoud, Youssef, et al. "American Muslim Political Participation: Between Diversity and Cohesion". *Politics and Religion*, No. 4, Cambridge University Press, Feb. 2019, ss. 736-765.

DOI:10.1017/S1755048318000858

Council on American-Islamic Relations (CAIR). "American Muslims Breaking Barriers- Runnig for Office in 2020". <https://www.cair.com/wp-content/uploads/2021/03/BreakingBarriers2021.pdf>

_____. "American Muslim Voters and The 2020 Election-A Post Presidential Debate Survey of Political Attitudes and Affiliations". https://www.cair.com/wp-content/uploads/2020/10/Final_Voter-Survey.pdf

Dođru, İslam. "ABD'de artan İslamofobi, Müslümanları daha da bilinçlendiriyor". *Anadolu Ajansı*, <https://www.aa.com.tr/tr/analiz/abdde-artan-islamofobi-muslumanlari-daha-da-bilinclendiriyor/1586067> (15 Ocak 2022).

Lajevardi, Nazati. "Access denied: exploring Muslim American representation and exclusion by state legislators". *Politics, Groups, and Identities*, 2018. DOI: 10.1080/21565503.2018.1528161

Oktay, Mücahit. "ABD'deki son seçimlerde Müslümanların büyük çoğunluğu Biden'ı tercih etti". *Anadolu Ajansı*, <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/abddeki-son-secimlerde-muslumanlarin-buyuk-cogunlugu-bideni-tercih-etti/23630>

SETA. *2020 ABD Başkanlık Seçimleri Raporu*, <https://setav.org/assets/uploads/2020/10/R174.pdf>